

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA SLOVENSKÁ, KARVINÁ
příspěvková organizace
www.zs-slovenska.eu

Slovenská 2936/61
733 01 Karviná-Hranice
596 311 294
skola@zs-slovenska.eu

Slovenská 2910
733 01 Karviná-Hranice
596 313 276
skolka@zs-slovenska.eu

Základní škola a Mateřská škola Slovenská, Karviná, příspěvková organizace
Slovenská 2936/61, 733 01 Karviná-Hranice

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE 2021 – 2025

Vypracovala:

Mgr. Pavla Jáňová
(metodik prevence)

Schválil:

Mgr. Michael Klos
(ředitel školy)

OBSAH

1.	Charakteristika školy	3
2.	Legislativní východiska	4
3.	Zásady primární prevence	4
4.	Cíle Školní preventivní strategie	5
5.	Cílové skupiny	6
6.	Způsoby realizace, metody a formy	7
7.	Kontakty s jinými organizacemi	8
8.	Důležitá telefonní čísla:	8

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Slovenská, Karviná, příspěvková organizace
Sídlo školy:	Slovenská 2936/61, 733 01 Karviná-Hranice
Právní forma:	právní subjektivita
IČO:	62331361
DIČ	CZ62331361
IZO:	102168172
Zařazení do sítě škol:	25. 1. 1996
Tel/fax:	596 311 294
e-mail:	skola@zs-slovenska.eu
web:	www.zs-slovenska.eu
Ředitel školy:	Mgr. Michael Klos
Statutární zástupce ředitele školy:	Mgr. Andrea Carbolová
Zástupce ředitele školy pro ekonomickou oblast:	Bc. Jolana Fójciková
Výchovný poradce a školní metodik prevence:	Mgr. Pavla Jáňová
Koordinátor environmentálního vzdělávání:	Mgr. Martina Jaglařová
Koordinátor informačních technologií:	Mgr. Lucie Hudečková
Vedoucí učitelka MŠ:	Jana Haroková

1. Charakteristika školy

Škola je umístěna na sídlišti v městské části Hranice. Navštěvuje ji přes 200 žáků. Jsou rozděleni do 9 tříd, na prvním stupni je 5 tříd, na druhém stupni 4 třídy. Jedná se o školu s rozšířenou výukou tělesné výchovy, zaměřením na házenou. Škola usiluje o obhajobu titulu EKOŠKOLA. Škola dále získala certifikovanou značku Rodiče vítání. Škola má několik odborných učeben – multimediální, hudební, výtvarná, učebna ICT, Z, PŘ, F-CH, jazykové. V některých jsou interaktivní tabule. Tyto tabule jsou rovněž ve třech třídách na prvním stupni. Ve školní družině je keramická dílna s pecí. V zrekonstruovaném atriu školy mají žáci možnost trávit přestávky, může zde také probíhat výuka. Škola se zapojuje aktivně do mnoha soutěží. Jedná se především o olympiády v jednotlivých předmětech a sportovní soutěže. V rámci výuky jsou pořádány exkurze a výlety, které doplňují učivo. Škola také pořádá sportovní soutěže, projektové dny, školy v přírodě, humanitární a sběrové akce, vánoční jarmark, mikulášskou nadílku, karneval, oslavy MDD a další akce.

2. Legislativní východiska

Školní preventivní strategie vzniká na základě zákonných a podzákonných předpisů:

- Školský zákon (č. 561/2004 Sb.)
- Zákon o sociálně-právní ochraně dětí (č. 359/1999 Sb.)
- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (č. 72/2005 Sb.)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j.: MSMT-21291/2010-28 včetně příloh
- Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j.: MSMT-21149/2016
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému omlouvání č. j.: MSMT-10194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu č. j.: MSMT-14423/1999-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j.: MSTM-11691/2004-24

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu a dalších dokumentů sledují:

- vznik rizik a projevů rizikových forem chování, navrhuje opatření k jejich odhalování a podílí se prostřednictvím pedagogů na řešení vzniklých problémů
- pomáhá a metodicky vede pedagogy na odborné úrovni
- umožňuje případný kontakt zákonných zástupců s krizovými, poradenskými a preventivními zařízeními
- zajišťuje informovanost žáků a jejich zákonných zástupců o činnosti poradenských, krizových a preventivních zařízení
- v souladu s obsahem vyučovacího procesu propaguje zdravý životní styl, nabízí pozitivní aktivity v rámci školy, města, organizací
- motivuje pedagogy k dalšímu vzdělávání v oblasti prevence rizikových forem chování

3. Zásady primární prevence

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům spojeným s rizikovými formami chování, případně minimalizovat jejich dopad a zamezit jejich rozšíření.

Prevence rizikových forem chování u dětí a mládeže zahrnuje především aktivity v těchto oblastech:

- a) násilí a šikanování, kyberšikany
- b) záškoláctví
- c) kriminality, delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování
- d) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- e) xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu
- f) užívání návykových látek (vč. opomíjeného alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů a dalších látek,
- g) diváckého násilí

- h) komerčního sexuálního zneužívání dětí
- i) syndromu týraných a zneužívaných dětí
- j) sekt a sociálně patologických náboženských hnutí
- k) patologického hráčství

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči rizikovým formám chování. Důležitým faktorem je rovněž snížení rizik a vlivů, které narušují zdraví osobnosti a sociální vývoj mládeže. Musí se rovněž ovlivnit chování dětí a dospívajících ve smyslu podpory zdraví a nabízet hodnotné volnočasové aktivity. Požadovanou účinnost přinášejí hlavně dlouhodobé koordinované preventivní strategie. Uvedený požadavek splňují např. různé preventivní programy. Jejich cílem je hlavně orientace do oblasti zdravého životního stylu. Rovněž nezastupitelné místo zde mají metody založené na teoretické bázi aktivního sociálního učení. Jejich cílem je hlavně zvyšovat odolnost dětí a mladistvých proti stresu, dlouhodobým frustracím a naučit je zvládat různé životní problémy a konflikty. Důležitou úlohu sehrávají i metody zaměřené na rozvíjení sebekontroly u mládeže a dětí, či metody doprovodného charakteru (diskuse, besedy) a metody výukového charakteru. Využití metod musí být diferencováno a modifikováno vzhledem k věku a případným poruchám v chování žáků.

4. Cíle Školní preventivní strategie

Dlouhodobé cíle:

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- mít odpovědnost za vlastní chování a způsob života
- posilovat duševní odolnost vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- vytvářet schopnost dělat samostatná (pokud možno správná) rozhodnutí
- schopnost řešit, případně schopnost nalézt pomoc pro řešení problémů
- mít vyhraněný negativní vztah k návykovým látkám
- vést žáky k postojům proti rasismu, antisemitismu a xenofobii
- podílet se na tvorbě prostředí a životních podmínek
- zapojit rodiny do života školy
- prohlubovat důvěru žáka k pedagogovi
- podporovat vzdělávání pedagogů a metodika prevence

Střednědobé cíle:

Pedagogové:

- vzdělávat pedagogy v oblasti prevence školního násilí, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – žák
- klást důraz na prevenci
- efektivní výuku podporovat exkurzemi, besedami, návštěvami kulturních a společenských center a akcí
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání

Zákonní zástupci:

- účast na formálních i neformálních akcích
- prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti forem rizikového chování

Žáci:

- zvládat školní práce, rozvoj osobnosti se všemi dovednostmi a schopnostmi, rozpoznat rizikové formy chování a krizové situace, umět vhodně reagovat.

Krátkodobé cíle:Pedagogové:

- naplňovat Minimální preventivní program školy pro daný školní rok
- provádět interní šetření mezi žáky
- z důvodu předcházení výskytu forem rizikového chování u žáků na 2. stupni, volit témata primární prevence již pro žáky 1. stupně
- vyhledávat projevy možného výskytu forem rizikového chování, snažit se včasné reagovat na vzniklé situace, spolupracovat s rodiči a s dalšími institucemi
- udržet ve škole zdravé sociální prostředí

Zákonní zástupci:

- zabývat se problémy svých dětí, pomoc při hledání řešení
- pořádat pravidelné třídní schůzky nebo konzultace

Žáci:

- získat přehled o všech nebezpečích a formách rizikového chování
- celoročně a ve všech předmětech na toto téma diskutovat
- mít smysluplné aktivity mimo školu
- připravit se na setkání s drogou a jiným nebezpečím, umět odmítat a reagovat
- umět vyhledat a poskytnout pomoc, umět komunikovat s linkami pomoci, vyhledat je
- nabídnout žákům účast v kroužcích a mimoškolních zařízeních pro volný čas dětí
- pravidelně oceňovat pozitivní projevy dětí v různých oborech a oblastech, vyzvednout je na jednání pedagogické rady, třídních schůzkách, prostřednictvím školního rozhlasu

5. Cílové skupiny

Pedagogové a ostatní zaměstnanci:

Informace z oblasti prevence, které využíváme ve své praxi, jsou pedagogům předávány každodenní komunikací mezi pedagogy, na pravidelných poradách, a to jak vedením školy, tak školním metodikem prevence, výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem; další informace lze získat v rámci jednotlivých školení DVPP.

Zákonní zástupci:

Pravidelnost informací pro rodiče je zajišťována jednak individuálně (v rámci konzultací), jednak skupinově (třídní schůzky, akce školy,...), další informace je možno získat na nástěnkách školy, na webových stránkách, na facebooku školy. Působit na postoje rodičů v rámci prevence rizikových forem chování je velmi složité a obtížné, nejlepší cestou je vzájemná komunikace, poskytování zpětné vazby a zapojování rodičů do aktivit školy.

Žáci:

Informační aktivity probíhají jak ve výuce, tak mimo vyučování. Žáci jsou seznamováni s oblastí zdravého životního stylu, rizikovými projevy chování. Informace jsou předávány v závislosti na věku a vyspělosti žáků (besedy, osvěta,...).

Dalším stupněm osvěty jsou aktivity působící na postoje žáků ke zdravému životnímu stylu a k rizikovému chování. Tyto aktivity probíhají formou prožitkových programů, důraz je kladen také na sociální hry a působení na emocionální složku s návazností na další aktivity, společné vytváření pravidel chování, atp. obzvláště v třídnických hodinách.

Tyto preventivní aktivity však potřebují oporu v příjemném klimatu školy, v otevřenosti pedagogů tak, aby se žáci nebáli a neostýchali svěřit se s problémem kterémukoliv pedagogovi, popř. využili externí odborníky (pedagogicko-psychologická poradna, centrum primární prevence,...). Poradenství by mělo probíhat především v třídnických hodinách, popř. konzultačních hodinách specialistů, třídních učitelů.

6. Způsoby realizace, metody a formy

- osobním pohovorem, kontaktem v rámci výuky podle obsahu probíraného učiva, s využitím kritického myšlení, samostatné učební práce žáků a svobodné tvůrčí práce dětí, velmi efektivní pro komunikaci s žáky je komunitní kruh (je to metoda budování bezpečí, důvěry, soudržnosti a osobnostního rozvoje dětí ve třídě, lze ji využít ve všech vyučovacích předmětech, nejen ve výchovných)
- kontaktem školního metodika prevence se žáky
- získáváním informací z průzkumu a činnosti subjektů zabývajících se prevencí
- informacemi ze školení a setkání organizovaných pro učitele
- spolupráce školního metodika prevence s oblastním metodikem prevence a vedením školy, v případě výskytu rizikových forem chování s Policií ČR a Odborem sociálně právní ochrany dětí
- zveřejňováním informací ze školení, tisku
- nabídkou pomoci pedagogům při řešení problémů rizikových forem chování
- doplňováním knihovny a videotéky metodika prevence rizikových forem chování
- vypracováním závěrečného hodnocení MPP školy na konci školního roku
- v případě nutnosti vyžádání odborné pomoci oblastního metodika prevence při řešení problému ve škole
- pořádáním vzdělávacích akcí s danou tematikou pro žáky a zákonné zástupce

- doporučení odborné pomoci zákonným zástupcům žáků v případě výskytu rizikových forem chování ve škole
- informováním žáků a jejich zákonných zástupců o centrech pomoci
- pomoci při řešení akutních problémů žáků s rodiči – nabídka pomoci odborných pracovišť
- volnočasovými aktivitami organizovanými školou
- využíváním vhodných tematických celků učiva k prohlubování vědomostí a utváření vhodných postojů k problematice rizikových forem chování a jejich prevence
- zveřejňováním ve škole nabídky trávení volného času organizované jinými subjekty

7. Kontakty s jinými organizacemi

Policie ČR, Městská policie Karviná, MDK Karviná, Hasičský záchranný sbor okresu Karviná, MMK – odbor sociálně právní ochrany dětí, Středisko výchovné péče, Slezská diakonie, PPP Karviná, odborní a dětské lékaři a další.

8. Důležitá telefonní čísla:

- Linka bezpečí celá ČR: 116 111
 - o Rodičovská linka: 606 021 021
- Krizová telefonní linka k šikaně pro učitele, žáky a jejich rodiče 286 881 059, 774 089 181
- Pedagogicko- psychologická poradna Karviná 596 311 996
- Centrum psychologické pomoci Karviná 773 751 754
- Bílý kruh bezpečí (pomoc obětem trestné činnosti), Ostrava 732 577 520
- Policie ČR 158
- Policie ČR Karviná 596 342 333
- Městská policie Karviná 596 311 649
- Centrum drogové pomoci Karviná 596 316 808

V Karviné dne 30. 10. 2020

.....
Mgr. Pavla Jáňová
metodik prevence

.....
Mgr. Michael Klos
ředitel školy